

Innuttaasoq COVID-19-eqarneranik uppersaasoqarsimatillugu pasitsattoqarsimatilluguluunniit sulisut najugaqartinnissaannut neqeroorutinut innersuusutit

Kaammattuutit sulisunut najugaqartinnissaannut neqeroorutini najugaqartunoortuupput kiisalu COVID-19-eqartoqarneranik uppersaasoqarsimatillugu pasitsattoqarsimatilluguluunniit sulisut kommunini innuttaasunut sullissinissaannut paaqqutarinninnissaannullu ileqqoreqqusanut maleruagassanullu tunngassuteqarlutik. Kaammattuutit pissutsit malillugit nutarterneqartassapput, kaammattuutiginetarporlu nun.gl malinnaavigineqassasoq.

Siunertat

COVID-19-ip innuttaasut sulisullu sulisunut allanut taakkulu ilaqaataannut assaat, atortorissaarutit sullisillu aqputigalugit tuniluutsinnaveersaaneqarnissaa. Pilersuinermit atatillugu ajornartorsiortoqartillugu, soorlu illersuutinut atatillugu, sulisut toqqissillutik sulisinnaanissaat siunertarineqarportaaq.

Najugaqarnissamik neqeroorutit	Innuttaasup COVID-19-eqarneranik uppersaasoqarsimatillugu pasitsattoqarsimatilluguluunniit sulisutut isumaginninneq	
	Pissutsit immikkuullarissut	Illersuutinut amigaatigineqarnerat kipiluttunarsitillugu periarfissat
Innuttaasunik inissiineq	Innuttaasoq nammineq najukkaminiittariaqarpoq/iniminiittariaqarpoq, allanik oqaloqateqarnaveersaartariaqarpoq ajornanngippallu nammineq uffarfeqarlunilu perusersartarfeqassaaq.	Nalinginnaasumik.
Assannik eqqiluutsuutitsineq	<ul style="list-style-type: none"> • Assannik eqqiluutsuutitsineq attuinikkut tunillaatsaaliinermi pingaarnepaavoq. • Assaat eqqiluikkaangata panerlutillu assannut tunillannartuiaasoqartassaaq (30 sek.). • Assaat imerpalasumik ersittumilluunniit mingutsinneqarsimappata errororneqassapput (60 sek.) tamatigullu kingorna tunillannartuiarneqassallutik. Assannik eqqiluutsuutitsineq pisassaaq: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasumik avatangiisaanillu timikkut atuisimanerup kingorna siornalu. • Suliassat eqqiluutsut sioqqullugit suliassallu minguttut kingornatigut • aaqqatit atoreernerit/taarsernerit tamaasa (allallu illersuutit) 	Nalinginnaasumik.

	Innuttaasut najugaqataalu paasissutissinneqassapput assallu eqqiluutsuutinnissaannut ilitsersorluarneqassallutik.	
Illersuutit, tamanut tunngasut	Illersuutit sulisunit makkununga atugassaapput: <ul style="list-style-type: none"> • sulisut tappiorannartunit tunillatsinnissaannit illersuinissamut. • sulisut tuniluutsitseqqinnginnissaannut. Illersuutit innuttaasup najugaanut atorneqassapput.	<ul style="list-style-type: none"> • Illersuutit innuttaasumik qanimut attaveqarsimanermut (2 m ataallugu) atatillugu atorneqassapput. • Illersuutit innuttaasup najugaanut atorneqassapput.
Najugaqarnissamik neqeroorutit	Innuttaasup COVID-19-eqarneranik uppernarsaasoqarsimatillugu pasitsattoqarsimatilluguluunniit sulisutut isumaginninneq	
	Pissutsit immikkuullarissut	Illersuutitut amigaatigineqarnerat kipiluttunarsitillugu periarfissat
Aaqqatit	<ul style="list-style-type: none"> • Aaqqatit innuttaasumik qanimut attaveqarsimanermut (2 m ataallugu) atatillugu, kiisalu atortunik, pigisanik, atisanillu ipeqartunik attuisimanermut atatillugu atorneqassapput. • Aaqqatit ataasiaannarlugit atugassiaapput salinneqassanngillat tunillannartuiarneqassanatillu. • Aaqqatit minguttut tuniluunnermut pissutaasinnaapput. Aaqqatit minguttoqartillugu suliassanut assigiinngitsukkaarlugit taarserneqartassapput. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aaqqatit amigaatigineqarpata, assaat eqqortumik errortortarnissaat pissutsini amerlanerni aappaattut periarfissaavoq. Tamannali atuutinngilaq napparsimasoq aniatitaqarsimappat. Taamaattoqartillugu aaqqatit atorneqartuassapput. • Aaqqatit erroneqassanngillat, tunillannartuiarneqassanngillat aamma atoqqinneqassanngillat.
Sullisit, saaliaqutit plastikkisut, kitsilit ataasiaannartakkat	<ul style="list-style-type: none"> • Sullisit 80°C-mi erroneqarsinnaassapput ajornarpalluunniit 60°C-mi. • Sullisit naatsunik aaqartariaqarput, assaat eqqortumik errortorneqarsinnaaniassammata. • Saaliaqutit plastikkisut takisuunik aallit innuttaasumik, atortunik atisanilluunniit ipeqartartunik qanimut attaveqarnissamut (2 m ataallugu) imaluunniit pequtit sullisinit mingunneqarsimasinnaasunik attuinermit atorneqassapput. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sullisit nalinginnaasumik. • Pilersuinermit atatillugu ajornartorsiortoqartillugu saaliaqutit plastikkisut aaqanngitsut atorneqarsinnaapput. • Tallit innuttaasunut attuusimappata mingutsinneqarsimappataluunniit assat errortorneqarneranni tallit ilanngunneqassapput. • Saaliaqutit plastikkisut pissarsiassaangippata kitsili takisuunik aalik atoqqittagaq atorneqarsinnaavoq. 80°C-mi erroneqassaaq.
Pilattaanermut maski, isarussat illersuutit aamma assiaqut	Pilattaanermut maski (type II) isarussallu illersuutit/assiaqut najugaqartunut qanimut attaveqarnermi (2 m ataallugu) atorneqassaaq.	Innuttaasumut qanimut attaveqarnermi (2 m ataallugu): <ul style="list-style-type: none"> • Pilattaanermut maskit isarussallu illersuutit pissarsiassaangippata assiaqutit atoqqittakkat (kiinaq tamakkerlugu) taarsiutitut atorneqarsinnaapput. Assiaqutit atoqqittakkat imermik

		<p>qaqorsaatalimmik/eqqiaanermut servietsimik eqqiarneqassapput tunillannartuiarneqassanatillu (Atortut ataanniittooq takuuk). Assiaqutip eqqiarneqarnerani aqqatit tunillannartuiaallu atorneqassapput.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isarussat illersuutit ataasiaannartakkat atoqqinneqarsinnaasunik taarserneqarsinnaapput, assiaqutillu eqqiarneqassapput tunillannartuiarneqassanatillu.
Napparsimasoq aniatitaat	<ul style="list-style-type: none"> • Attuineveersaarit (illersuutit atukkit) • Qooq, anaq, aak, serpik assigisaanilluunniit anartarfimmum toqqaannartumik kuutsinneqassapput. 	Nalinginnaasumik.
Atortut pequtillu allat	<ul style="list-style-type: none"> • Atortut ikiuutissallu eqqiarneqarsinnaasut tunillannartuiarneqarsinnaasullu atukkit. • Atortut sapinngisamik innuttaasumut ataasiinnarmut atorneqassapput. • Taakkununga taarsiutit ataaasiaannartakkat atorneqarsinnaapput. • Atortut ikiuutissallu eqqiarneqarsinnaasut tunillannartuiarneqarsinnaasullu, imermik qaqorsaatalimmik/eqqiaanermut servietsimik eqqiarneqassapput tunillannartuiarneqassanatillu assersuutigalugu ethanolbaseret alkohol 70-85 %-imik. • Atortut/pequtit sorliit tunillannartuiaatinik sorlernik atuiiffineqassanersut paasiniaarluuqquneqarput. Tunissassiortup ilitersuutai malinneqassapput. 	<p>Tunngaviit nalinginnaasumik.</p> <p>Atortunik tunillannartuiaanermut tunisassiat allat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvaternære ammoniumforbindelser • triamin • klor (1000 ppm)
Eqqagassat	Eqqakkat poortorneqassapput nalinginnaasumillu eqqarneqarlutik, assallu errorneqassapputtaaq.	Nalinginnaasumik.
Atisat oqorutillu	<ul style="list-style-type: none"> • Atisat ipillit sapinngisamik attorneveersaassapput. • Sapinngisamik allarutit, oqorutit ilupaqutit minnerpaamik. 80°C-mi errorneqartassapput, allallu atisat ajornanngippat 60°C-mi errorneqassallutik. • Atisat ipillit attoreernerisa kingorna assat errororneqassapput. • Errorsisartut avataaneersut atorneqarsimappata suliffeqarfiup kaammattuutai malinneqassapput. 	Nalinginnaasumik.
Eqqiaaneq	• Eqqiaatinik nalinginnaasunik eqqiaaneq (Imeq	Tunngaviit nalinginnaasumik.

	<p>qaqorsaallu) naammappoq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attorneqarnerusartut pingaartikkitt, ass. tigummiviit, erngup kuuffii, anartarfiit issiavii, kuutsittaatit, qullii ikittarfii il.il. • Anartarfiit eqqaallu kingulliullugit eqqiarneqartassapput. • Erruutit atornikut iginneqartassapput imaluunniit minnerpaamik 80°C-mi errorneqartassapput. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inummik allamik qanimut attaveqarnermut (2 m ataallugu) atatillugu illersuutit sipaarniarlugit sulisut innuttaasup eqqaa eqqartassavaat (siniffimmut nerriveeraq, attorneqakulasut allallu 2 meterinit ungasinnerunngitsut).
--	---	--

Assersuutit	
Kigutigissarneq	Sulisut kigutigissaasussat nalinginnaasumik innuttaasumit 2 meterinit qaninnerusarput, taamaattumik illersuutit tamaasa atorneqassapput (siulianiittoq takuuk). Taamaakkaluartoq innuttaasoq kigutigissarnissamut ikiortariaqarpat, 2 meterinit ungasinnerusoqarsinnaavoq illersuutillu pisariaqaratik. Eqqaamallugu assavit errorlorluartarnissaat!
Inunnik paaqqutarinninneq nuussinerlu	Inunnik paaqqutarinnittoqartillugu nuussisoqartilluguluunniit paaqqutarinninneq 2 meterinit qaninnerussanersoq kiisalu napparsimasup kiinaanit nuak peerneqartariaqarnersoq sulisut nalilersortariaqartarpat.
Nerisassanik sassaallerneq	Nerisassanik sassaallernermit 2 meterinit ungasinnerusoqarsinnaavoq, innuttaasullu sulisut kiinaanut quersortussaajunnaarlugu inissittoqarsinnaavoq. Matumani aaqgateqarnissaq pisariaqanngilaq. Eqqaamallugu assavit errorlorluartarnissaat!
Ikinik paaqqutaqarneq	Ikinik paaqqutaqarnermi illersuutini atuisariaqarneq ikeq timimi sortaaniinnersoq apeqqutaassaaq. Assersuutigalugu ikeq qitimiittoq isumagineqassappat maski isinullu illersuut pisariaqarneq ajorpoq, taamaakkaluartoq kiinnamut kusertoqarsinnaappat serpalittoqarsinnaappalluunniit pisariaqarsinnaavoq. Taamaakkaluartoq sullisit illersorniarlugit saaliaqut plastikkiusoq/kitsili ataasiaannartagaq atortariaqarpoq. Kiisalu aaqqatit atorneqarsinnaapput. Putukkumi ikeq paaqqutarineqassatillugu avatangiisit innuttaasullu angissusaa nalilersorneqassapput. Suliassaq innuttaasup qarnganit/qingaaniit/sorluaniit 2 meterinit qaninnerullugu suliarineqassappat illersuut tamaasa atorneqassapput.

Tunuliaqutaa Illersuutit pillugit tunngaviit paasissutissallu Tunillaassornerit:

Coronavirus inummiit inummut tunillaassortarpoq. Peqqinnissaqarfimmi sulisunut, ilaqtutanut allanullu tunillaassuuttarpoq.

Tunillaaneq inuup allap kiinaanut 2 meterimit qaninnerulluni quersornikkut tangajornikkullu amerlanertigut pisarpoq (kusernikkut tunillaaneq) imaluunniit assammi imaluunniit atorneqakulasumi (ass. tigummivik, attataasaq il.il.) nuak aqqutigalugu. Taamaammatt pingaaruteqarpoq assavit errortukulanissaat kiinavillu attornaveersaarnissaa pingaaruteqarput.

Innuttaasunut COVID-19-eqarneranik uppernarsarneqarsimasunut pasitsanneqarsimasunulluunniit angerlarsimaffimmi paaqqutarinninnermut sullissinermullu tunngaviit.

COVID-19-eqarneranik uppernarsaasoqarsimanermut pasitsattoqarsimanermulluunniit atatillugu qaqugukku illersuutit atorneqassappat?

Paasissutissarsiffik: Central Enhed for Infektionshygiejne (tuniluuttoqartillugu eqqiluisaarnissamut suleqatigiit qitiusut), Statens Serum Institut – 24. marts 2020

Innuttaasoq 2 meterinit qaninnerusumi attaveqarfiginerani. Nunatta Nakorsaaneqarfiata Danmarkimilu Nationale Infektionshygiejniskep maleruagassai kiisalu peqqinnissaqarfimmi kusernertigut tuniluuttoqarsinnaaneranut aseruuttoortoqarsinnaanerannullu pissutsinut maleruagassat naapertorlugit napparsimasumut ungasissusissaq 1 meteriuvoq, kisianni nunat allat kaammattuutaat WHO-meersut ECDC-meersullu COVID-19-imut atatillugu mianersornissamut tunngavik aallaavigalugu 2 meteriusoq Kalaallit Nunaanni malissallugu aalajangerpugut.

Qaqugukkut illersuutit atornissaat pisariaarutissava imaluunniit illersuutit ataatsit atorlugit innuttaasunut arlalinnut qanimut attaveqartoqarsinnaava?

Taamaallaat nalunaaruteqarneq innuttaasumilluunniit oqaloqateqarneq pineqarpat, ungasissuseq ≥ 2 meterinit anneruppat tamanna illersuuteqarani pisinnaavoq.

Imaaliussaait – tunngaviit pingaarutillit

Suliassanik pilersaarusionerit

Suliassat imatut pilersaaruarineqassapput, sulisut eqqiluutsunik suliaraqarlutik aallarierarlutik suliassanut mingunnerpaanut naammassissapput.

Suliassaq eqqiluitsoq tassaavoq:

- Suliassaq atortunut, inunnut inuussutissanulluunniit mingutsitsinangitsaq.
- Suliassaq atortunik eqqiluutsunik atuiffiusoq, tassa atortoq eqqiarneqarsimasoq tunillannartuiarneqarsimasorlu.
- Eqqiluutsumik suliassaq atortut eqqiluutsut assaallu eqqiluutsut atorlugit atorneqassapput eqqiluutsunullu ilineqartassallutik.
- Atortut eqqiluutsut mingutsinneqarpat, assersuutigalugu natermut nakkaaneqarluni, minguttutut nanginneqassaaq - iginneqassaaq imaluunniit salitassanngortinneqanngikkuni tunillannartuiartussanngortinneqassaaq.

Suliassaq minguttoq tassaavoq:

- Suliassaq mingunneqarujussuarsimasinnaasoq, assersuutigalugit nanginik taarsiineq anartarfiliartumulluunniit ikiuunneq.
- Suliassaq suliqaartumut mingutsitsisinnaasoq allanulluunniit avatangiisinulluunniit mingutsitsisinnaasoq.

Assannik eqqiluutsitsineq

- Suliassat eqqiluutsut aallartinnginneranni assat eqqiarneqassapput, aamma suliassat minguttut naammassigaanni aqqatillu atoreeraanni. Suliassat eqqiluutsut minguttullu pillugit tullunnguuttuni paasisaqarnerugit.
- Assat eqqiluutsilluarniaraanni sulisut kukii naatsuusariaqarput, kusassaaseqaratik neglelakkeqaratillu, assammioqassanngillat, nalunaaqutaqassanngillat, paffimmioqassanngillat allatigulluunniit assamigut talimigulluunniit kusassaateqassanngillat kiisalu ikeqassanngillat. Talinut illersuutit assigisaalluunniit assat eqqiluutsinnissaannut akornutaapput aamma peqqinnissaqarfimmi paaqutarinninnermilu suliassanut sullissinnernullu atorneqassanngillat.
- Assat tunillannartuiassatillugit eqqiluissapput panerlutillu tunillannartuiaallu assannut tagiussuunneqassaaq assat panernissaasa tungaanut. Tunillannartuiaat ima annertutigisoq atorneqassaaq assaat paffiillu sekundtini 30-ini isugutatsinneqarsinnaallutik. Assannut tunillannartuiaanermi assanut spritsi 70-85% v/v atorneqassaaq.
- Assat errororneqanni assat kuutsivigineqaqqaassapput, kingorna qaqqorsaat sekundtini 15-20-ini tagiunneqassaaq, qaqqorsaat kuutsivigalugu peerneqassaaq naggataatigullu assaat allarterneqarlutik. Tamarmi sekundtinik 60-inik sivirususeqassaaq.

<p>Illersuutilersorneq imatut pissaaq imatullu tullerriiaarisoqassalluni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saaliaqut plastikkiusup takisuunik aaliup imaluunniit kitsilip ataasiaannartakkap timi assissavaa, qungatsimit seeqqunut paffinnullu paffiillu sukangasumik asserneqassallutik. Saaliaqut plastikkiusup/kitsili ataasiaannartagaq qitikkut matuneqassaaq. • Pilattaanermut maskimik atuinnermi pituut elastikkiluunniit niaqqup qeqqanut qungatsimullu qilerneqassaaq, qinngamoortua qinngap qitianut naleqqussarneqassaaq maskilu kiinnamut tallumullu naleqqussarneqassalluni. • Isarussat illersuutit imaluunniit assiaqut isinut kiinnamullu assiaqutsiunneqassapput naleqqussarneqarlutillu. • Aaqqatit Saaliaqutip plastikkiusup/kitsilip ataasiaannartakkap qaavanukartilugit nusunneqassapput. 	<p>Illersuutaajarneq imatut pissaaq imatullu tullerriiaarisoqassalluni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aaqqatit siulliullugit peerneqassapput. Aaqqatit silataat mingupput. Taamaammatt aaqqatit siulliup sinaatigut tigullugu nusullugulu piissavat, aaqqallu kingulliup ulilluni siulleq puussavaa. Aaqqatit iginneqassapput assallu errororneqarlutik. • Matuma kingorna saaliaqut plastikkiusup takisuunik aalik/kitsili ataasiaannartagaq peerneqassaaq qungasiatigut qilerussaarlugu pisariaqassappallu qitiatigut. Kitsilip silataa attornagu timimit ungasillillu imuneqassaaq. saaliaqut plastikkiusup/kitsili ataasiaannartagaq takisuunik aalik iginneqassaaq, assallu errororneqarlutik. • Isarussat illersuutit imaluunniit assiaqut tigusarfiisigut peerneqassaaq ataasiaannartagaappallu iginneqarluni. Assiaqut atoqqittagaappat imatut eqqarneqassaaq: 1) Eqqiluutsunik aaqatilerneq, 2) imermik qaqaarsaatitalimmik eqqiaanermulluunniit servietsimik eqqiaaneq, 3) ethanolbaseret alkoholimik 70-85% v/v-mik tagiartuineq. • Assat errororneqassapput, kingorna maski peerneqarsinnaalissaaq. Maskip silataata attorneqannginnissaa pingaaruteqarpoq. Maski iginneqassaaq, assallu errororneqarlutik. NIR Tapiliussami, ilanngussaaq 2-mi paasisaqarnerugit. Sulisut illersuutininik eqqortumik atuinnissaannut ilitsersorluarneqarsimassapput.
<p>Eqqiluisaarnermi pissutsit allat</p> <p>Igaffik Innersuussutigineqarpoq erruutit marrarnullu allarutit ullut tamaasa taarsertarnissai</p> <p>Allarutit Innersuussutigineqarpoq ataatsimoorussami inini aamma ataatsimoorussamik perusersartarfinni allarutit ataasiartakkat atorneqarnissaat – ataatsimoorussami inini allarutit atorneqarpata ullut tamaasa taarsertariaqarput.</p> <p>Imermi kuuginnartoqanngitsumi eqqiluisaarneq Kuuginnartumik imeqannginnermi imaluunniit uffarfimmi balje-t atorneqarpata, balje aamma imeq atorneqareeraangat taarserneqartassaaq.</p>	

Aqutsisunut

Pilersuiniarnermi ajornartorsiuteqartillugu suliassanik aaqqissuussineq sulisunillu immikkoortiterineq

Illersuutissanik amigaateqartoqartillugu inuk ataaseq arlalinnik suliakkerneqarsinnaavoq (assersuutigalugu paaqqutarinninnermut eqqiaanermullu suliassanut), taamaaliornikkut illersuutit ataasiinnaat atorneqassallutik.

Sulisut sunnertiasunut ilaasut Peqqissutsimut Aqutsisoqarfiup allattorsimaffia naapertorlugu innuttaasunut qanimut attaveqartussaajunnaarlugit immikkoortinneqarsinnaapput.

Illersuutiniq ataasiaannartakkatut nalunaarsorsimasunik atueqqinneq suliareqqiinerlu

Illersuutit amigaatigineqarluinnarpata, tamanna periarfissatuaalersinnaavoq.

Covid-19-imut atatillugu pissutsit allanngoraannavipput. Taamaammatt nun.gl-ikkut malinnaasarnissaq pingaaruteqarpoq.